

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Viviani

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 14 oktober 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van stichting Viviani. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Op de scholen van Stichting Viviani hebben we de beleidslijnen 'kansrijke ontwikkeling voor de kinderen' teruggezien in het onderwijsleerproces. Stichting Viviani heeft kwaliteitszorgactiviteiten ingezet om zicht te krijgen op de kwaliteit en hierop te sturen. Het bestuur heeft met de scholen doelen afgesproken die middels een goed functionerend systeem van zorg voor onderwijskwaliteit worden nagestreefd.

De eind- en tussenresultaten zijn in beeld en de resultaten zijn geanalyseerd. Deze gegevens maken onderdeel uit van de kwaliteitsgesprekken tussen het bestuur en de directies van de scholen.

Het bestuur volgt de code goed bestuur. Het bestuur bevordert een professionele kwaliteitscultuur op de scholen door een actief scholingsbeleid te voeren dat is gericht op het versterken van het competentieniveau van de leraren. Het bestuur faciliteert de personeelsgeleding bij hun scholing en het onderhouden van de bekwaamheid.

De verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de directies is in de afgelopen periode verschoven van meer top down naar en toenemende mate van bottom up. Deze wijziging wordt door de scholen gewaardeerd en is zichtbaar in de wijze waarop het bestuur gesprekken voert met de directies.

Op de scholen die wij bezochten is de kwaliteit van het onderwijs in de basis op orde. We constateerden dat de leraren een goed pedagogisch klimaat realiseren. Op de onderzochte scholen hebben wij extra ondersteuning van leerlingen aangetroffen. Ook hebben wij in alle groepen gedifferentieerd onderwijs gezien.

Bestuur: Stichting Viviani
Bestuursnummer: 41551

Aantal scholen onder bestuur: 14

Totaal aantal leerlingen: 1913
(Teldatum: 1-10-2018)

Lijst met onderzochte scholen:

(03RZ) CBS De Bron

(04LL) CBS 't Twiespan

(04XB) CBS De Bentetop

(12GT) CBS Braakhekkeshoek

(12GW) CBS De Kap

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan zijn financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

Wat kan beter?

De scholen laten een wisselend beeld zien op het gebied van didactisch handelen. Het bestuur kan interventies en scholing bieden waardoor leraren meer competent zullen worden.

De analyse van de resultaten kan scherper worden geformuleerd zodat oorzaken van de wisselende leerresultaten duidelijker in beeld komen. Bij een scherpere analyse kan het onderwijsleerproces beter worden afgestemd op de leerbehoeften van de kinderen.

We hebben gezien dat het onderwijs vaak leraar-gestuurd is met als gevolg dat leerlingen minder eigenaar zijn van hun leerproces.

Het bestuur kan meer gebruik maken van de kennis en ervaringen van de plusklas op een van de scholen. We hebben gezien dat leerlingen die zich de leerstof relatief eenvoudig eigen maken te weinig worden uitgedaagd. Leerlingen die wij hebben gesproken bevestigen dit beeld.

De intern toezichthouder geven wij in overweging in het volgende jaarverslag aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in het jaarverslag. Het bestuur wordt aangeraden in het volgende jaarverslag aandacht te besteden aan de besteding en de verantwoording van de middelen passend onderwijs.

Ook kan het bestuur meer aandacht besteden aan de toelichtingen bij de meerjarenbegroting en aan de verklaring bij en de verwachte ontwikkelingen van de kengetallen.

Wat moet beter?

Op CBS De Kap is de kwaliteit van het didactisch handelen op onderdelen van onvoldoende niveau. De uitleg van de leraren en ondersteuning aan leerlingen moeten worden verbeterd en de leraren behoren meer in te spelen op leerlingen die uitdaging nodig hebben. Hiervoor wordt een herstelopdracht gegeven.

Vervolg

We bezoeken het bestuur en de school in principe weer over vier jaren tenzij de uitvoering van de herstelopdracht aanleiding geeft om eerder onderzoek uit te voeren. Tot die tijd bezoeken we de scholen die nu niet bezocht zijn met een themaonderzoek of een stelselonderzoek. Ook kunnen we een risico-onderzoek of een onderzoek naar goed uitvoeren indien nodig of gewenst.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	10
3.	Resultaten verificatieonderzoek	18
	3.1. CBS De Bron	19
	3.2. CBS 't Twiespan	21
	3.3. CBS De Bentetop	23
	3.4. CBS Braakhekkeshool	25
4.	Resultaten onderzoek naar risico's: c.b.s. De Kap	27
5.	Reactie van het bestuur	33

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft gedurende de maand september 2019 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij stichting Viviani. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Aanvullend wordt het onderzoek uitgevoerd aan de hand van de vraag in hoeverre Stichting Viviani een kansrijke ontwikkeling voor de kinderen realiseert? Deze vraag komt voort uit de door Stichting Viviani geformuleerde eigen ambities.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

We doen niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur. We onderzoeken ook de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. Alleen dan kunnen we de standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

- Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- Onderzoek naar aanleiding van risico's

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- Herstelonderzoek

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- Stelselonderzoek

Ieder jaar bepalen wij één of enkele standaarden die wij op stelselniveau in beeld willen krijgen. Dit doen we om een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een of meer sectoren. Dit geeft input voor ons rapport de Staat van het onderwijs. We doen een steekproef van scholen die zo'n stelselonderzoek krijgen.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	Verificatie				Risico
	1	2	3	4	5
Onderwijsproces					
OP1 Aanbod					•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•	•	•	•	•
OP3 Didactisch handelen	•	•	•	•	•
Schoolklimaat					
SK1 Veiligheid					•
Onderwijsresultaten					
OR1 Resultaten/Studiesucces					•
Kwaliteitszorg en ambitie					
KA1 Kwaliteitszorg					•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•	•	•	•	•

1. CBS Braakhekeschool, 2. CBS 't Twiespan, 3. CBS De Bentetop,
4. CBS De Bron en 5. CBS De Kap.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie.

Op bestuurlijk niveau hebben we gesproken met de bestuurder, de kwaliteitsmedewerker, controller, personeelsmedewerker, een afvaardiging van het intern toezicht, met een afvaardiging van de directeuren en intern begeleiders en een afvaardiging van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Op schoolniveau verifiëren wij in hoeverre de speerpunten van het beleid zichtbaar zijn in het onderwijsleerproces (OP2 en OP3) en in de kwaliteitscultuur (KA2 en KA3). De scholen hebben zich mogen presenteren en we hebben met de directie en interne begeleider gesproken over de schoolontwikkeling en de aansturing. Ook hebben we gesproken met leerlingen, ouders en leraren en verschillende lessen bijgewoond. De onderzoeksdagen hebben we afgesloten met een terugkoppeling naar de directie en een afvaardiging van het bestuur.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO
- Onderwijstijd art. 8, lid 9 onder b, WPO, bij De Arke
- Naleving van de Leerplichtwet 1969, art. 11; 13a; 14; 18; 21a; 21b; en art. 6 Besluit Bekostiging WPO en de aanwezigheid van een verzuimbeleid in de schoolgids art. 13 lid 1 onder k WPO

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken en hoofdstuk 4 van het onderzoek naar risico's. In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Context

Viviani is een stichting die in 2005 is ontstaan uit een fusie van drie verenigingen en één stichting. Viviani beheert veertien basisscholen in de gemeente Emmen, inclusief de Kwadraatafdeling voor hoogbegaafden. In totaal bezoeken bijna 2000 kinderen de scholen. De scholen variëren van grotere stedelijke tot kleine plattelandsscholen. Er zijn ruim 200 medewerkers werkzaam in het onderwijs.

Resultaten

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen. Daarnaast staat hierin in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Deze vraag beantwoorden we positief. We vinden het zicht op de kwaliteit van de scholen en daarmee samenhangend de sturing op de kwaliteit van het onderwijs bij het bestuur voldoende.

De stichting Viviani heeft doelen afgesproken met de scholen, heeft een voldoende beeld van de onderwijskwaliteit en stuurt in hoofdlijnen op de verbetering van de kwaliteit. Het stelsel van kwaliteitszorg is zodanig ingericht dat daarmee de basiskwaliteit van het onderwijsproces en de leerresultaten van de scholen in het algemeen wordt bewaakt.

Stichting Viviani slaagt in het realiseren van een transparante kwaliteitscultuur. De betrokkenen bij de stichting werken vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid aan de kwaliteit van het onderwijs. Het personeel professionaliseert zich door verdere scholing. Het professioneel samenwerken binnen de teams is in ontwikkeling. De samenwerking tussen de scholen is in een opstartfase. Scholen kunnen de kwaliteit van hun onderwijs verbeteren door meer van en met elkaar te leren omdat op verschillende scholen expertise aanwezig is die op andere scholen kan worden benut.

Het bestuur communiceert over de kwaliteit van het onderwijs met de raad van toezicht, ouders, en diverse andere externe partners. De tegenspraak is georganiseerd in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad waarin diverse scholen vertegenwoordigd zijn.

Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van de instelling binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Ook het financieel beheer is in orde. Hiermee voldoet het bestuur aan de eisen van het kwaliteitsgebied financieel beheer.

Op de onderzochte basisscholen hebben wij een voldoende kansrijke ontwikkeling voor de kinderen aangetroffen, maar verschillen waargenomen tussen en binnen de scholen. We constateren dat de analyses van de behaalde resultaten scherper kunnen om het aanbod en didactisch handelen meer aan te laten sluiten op de leerbehoeften van de leerlingen. Daarnaast vraagt het didactisch handelen van leerkrachten om aandacht.

Tot slot dient het onderwijs meer passend worden aangeboden aan leerlingen die meer uitdaging aankunnen.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Viviani heeft voldoende zicht op de kwaliteit van zijn scholen
Stichting Viviani heeft de nodige kwaliteitszorgactiviteiten ingezet om zicht te krijgen op de kwaliteit en hierop te sturen. Het bestuur heeft met de scholen doelen afgesproken die middels een goed functionerend systeem van zorg voor onderwijskwaliteit worden nagestreefd. De voortgangsgesprekken met directeuren over het reilen en zeilen binnen de scholen zijn vormgegeven. Ook de audits die op een deel van de scholen plaats hebben gevonden bieden het bestuur zicht op de kwaliteit. Nog niet elke school heeft een audit gehad, maar waar die wel heeft plaatsgevonden is het onderwijsproces beschreven en beoordeeld. Daarbij vinden binnenkort op de overige scholen externe audits plaats.

Een kansrijke ontwikkeling voor de kinderen is aangetroffen maar vraagt om verdere aandacht

De eind- en tussenresultaten zijn in beeld en de resultaten zijn geanalyseerd. Deze gegevens maken onderdeel uit van de kwaliteitsgesprekken tussen het bestuur en de directies van de scholen. De analyse van de resultaten kan scherper zodat de oorzaken van de wisselende leerresultaten duidelijker in beeld komen. Bij een scherpere analyse kan het onderwijsleerproces beter worden afgestemd op de leerbehoeften van de kinderen.

De kwaliteit van het onderwijs dat wij hebben aangetroffen komt in grote lijnen overeen met het geschetste beeld van het bestuur. Wel hebben wij relatief vaak leraar-gestuurd onderwijs aangetroffen met als gevolg dat het eigenaarschap bij de leerling voor het eigen leerproces beperkt aanwezig is. Een mogelijke oorzaak kan zijn dat op de meeste scholen van Viviani sprake is van combinatiegroepen. Wij hebben gezien dat diverse leraren zoeken naar effectief klassenmanagement. Wij hebben gezien dat onnodig onderwijstijd weglekt vanwege organisatorische redenen. Ook vraagt het kunnen aanbrenge van differentiatie in aanbod, instructie en verwerking om aandacht.

Op de onderzochte scholen hebben wij extra ondersteuning van leerlingen aangetroffen. In vrijwel alle groepen hebben we min of meer gedifferentieerd onderwijs teruggezien. Wij hebben gezien dat voor een deel van de leerlingen de leerstof te eenvoudig is en dat ze te weinig worden uitgedaagd in hun leren. Leerlingen die wij hebben gesproken bevestigen dit beeld.

Verantwoordelijkheidsverdeling tussen bestuur en scholen is in hoofdlijnen aanwezig

De verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de directies is in de afgelopen periode verschoven van een meer top down naar en toenemende mate van bottom up. Deze wijziging wordt door de scholen gewaardeerd en is zichtbaar in de wijze waarop het bestuur gesprekken voert met de directies. De vraag die centraal staat tijdens deze gesprekken is welke doelen de school heeft geformuleerd en in hoeverre deze zijn bereikt. De verantwoording vanuit de schooldirecties op financiën en onderwijskwaliteit richt zich zowel op de leerling als op de schoolorganisatie als geheel. Een punt van aandacht is om de leraren meer te betrekken bij het Viviani-beleid door de mogelijkheid te bieden met en van elkaar te leren.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

De professionele kwaliteitscultuur zit verankerd in de kwaliteitssystematiek.

De kwaliteitscultuur binnen de stichting Viviani beoordelen wij als voldoende. Het bestuur volgt de code goed bestuur. Het bestuur bevordert een professionele kwaliteitscultuur op de scholen door een actief scholingsbeleid te voeren dat is gericht op het versterken van het competentieniveau van de leraren. Het bestuur faciliteert het personeel bij hun scholing en het onderhouden van de bekwaamheid.

Voldoende focus op kwaliteit

Gedurende de gesprekken die we hebben gevoerd met verschillende belanghebbenden vanuit de organisatie horen we de focus van het bestuur op kwaliteit terug.

De beleidskaders zijn duidelijk en bieden voldoende ruimte voor de Vivianischolen voor een eigen onderwijskundige identiteit. We hebben op de scholen en tijdens de verschillende gesprekken het transparante en integere handelen van het bestuur bevestigd gekregen.

Afslanking van bestuurskantoor vraagt om aandacht

Bij stichting Viviani is een proces gaande van het verkleinen van het bestuurskantoor en het vergroten van de autonomie van de scholen. Het inperken van verschillende, onder andere onderwijskundige, functies op bestuursniveau vraagt om aandacht in het licht van de kwaliteitsrisico's zoals in de vorige paragrafen beschreven. De beweging van toenemende verantwoordelijkheid leggen bij de scholen vraagt enerzijds van de schooldirecties om eigenaarschap te tonen in het realiseren van onderwijskwaliteit op de scholen. Anderzijds vraagt het van het bestuur om visie hoe zicht te houden op, en sturing te geven aan het realiseren van voldoende kwaliteit van onderwijs op de scholen. De hernieuwde aandacht voor het vormgeven van zowel interne als externe audits is in dit kader een positieve ontwikkeling.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

We beoordelen de verantwoording en dialoog bij het bestuur als voldoende. Een belangrijke graadmeter voor deze standaard is het bestuurlijk jaarverslag. Er worden doelen geformuleerd en het bestuur evalueert systematisch de doelen. Het bestuur beschikt over voldoende informatie om de gestelde doelen te evalueren.

De tegenspraak die het bestuur organiseert is belegd bij het intern toezicht.

Het bestuur en de raad van toezicht werken professioneel samen. Er wordt op een functionele wijze informatie gedeeld door het bestuur met de raad van toezicht. Ook vindt er dialoog plaats over de wijze waarop het bestuur stuurt op de kwaliteit van het onderwijs. Tegelijkertijd is er een duidelijke functieafbakening aanwezig waarbij zowel het bestuur als de raad van toezicht zich bewust is van de eigen verantwoordelijkheid. De contacten van het bestuur met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) lopen vooral via de bestuurder.

De communicatie met ouders is binnen de stichting Viviani voldoende vormgegeven

Tijdens de verificatieonderzoeken hebben wij de communicatie met ouders terug gezien in de vorm van nieuwbrieven en digitale communicatiemiddelen. Ouders waarderen de open wijze van communicatie door de scholen. Wat beter kan is de communicatie met ouders over de onderwijskundige ontwikkelingen op de scholen en de in dit kader behaalde resultaten.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid.

Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen Voldoende en Onvoldoende. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Het financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien. Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslagen van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	2,83	1,53	2,11	1,82	1,55	1,39
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,78	0,62	0,75	0,74	0,75	0,76
Weerstandvermogen	< 5%	31,32	26,05	26,55	27,41	28,40	30
Huisvestingsratio	> 10%	5,43	6,72	5,96	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	5,19	-6,59	2,15	0,04	0,41	1

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs. Ons onderzoek bevestigt dat beeld.

Wel wijzen wij op de volgende aandachtspunten.

- Bij de kengetallen in het jaarverslag wordt wel de definitie gegeven van deze kengetallen, maar wordt verder niet toegelicht wat ze betekenen voor het bestuur en wat de verwachte ontwikkelingen van die kengetallen zijn.
- De toelichtingen bij de meerjarenbegroting zijn summier. Weliswaar wordt verwezen naar risico's, maar niet duidelijk is hoe begrotingsposten zich verhouden tot ambities of (strategisch) - toekomstgericht - beleid. Een beleidsrijke meerjarenbegroting dient te zijn voorzien van een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen die het bestuur de komende drie jaar verwacht.
- Het onderdeel Interne Beheersing verwijst naar statuten en naar werkzaamheden die door het administratiekantoor en accountant worden uitgevoerd, maar niet naar de wijze waarop de Interne Beheersing is vormgegeven. Het bestuur onderkent dit zelf ook, doordat zij expliciet aangeeft dat de Interne Beheersing (nog) niet op het gewenste niveau is. Wij begrijpen dat door de keuze voor een ander administratiekantoor de Interne Beheersing inmiddels op het gewenste niveau is gebracht.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld ten goede komt van het onderwijs en niet onnodig wordt besteed.

Bij ons onderzoek kwam het volgende onderwerp/kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- *Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatig gebruik van rijksmiddelen:*

Het intern toezichthoudend orgaan moet in het jaarverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover ontbrak in het jaarverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de jaarverslagen hieraan meer aandacht te geven.

- *Besteding middelen passend onderwijs*

Voor passend onderwijs ontving het bestuur in 2018 geld van het samenwerkingsverband.

Naast verantwoording aan het swv over de inzet van dit geld, is het belangrijk dat het bestuur ook in zijn eigen jaarverslag laat zien hoe dit geld is ingezet. Dit komt tegemoet aan een breed levende maatschappelijke behoefte. Het bestuur laat in het jaarverslag 2018 beperkt zien hoe het geld voor passend onderwijs is besteed. Wij verwachten daarom dat het bestuur in de volgende jaarverslagen meer aandacht geeft aan hoe ze dit geld voor extra ondersteuning inzet en welke resultaten ze ermee bereikt.

Financiële rechtmatigheid

Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Scholen		
Het didactisch handelen op CBS De Kap is van wisselende kwaliteit omdat de uitleg van de leraren en ondersteuning aan de leerlingen onvoldoende inspeelt op uitdagingen die de leerlingen nodig hebben (ten dele niet voldaan aan artikel 8, eerste lid WPO).	Het bestuur zorgt ervoor dat basisschool CBS De Kap binnen een jaar weer voldoet aan de wettelijke eisen. Het bestuur bevordert een doorgaande lijn in het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren. Het bestuur rapporteert uiterlijk in het tweede kwartaal van 2020 over de effecten van zijn interventie op basis van een auditrapport aan de inspectie.	Wij beoordelen de rapportage en besluiten of nader onderzoek noodzakelijk is.

3. Resultaten verificatieonderzoek

Op de scholen hebben wij de standaarden Zicht op ontwikkeling, Didactisch handelen, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog onderzocht.

De verificatieonderzoeken geven een algemeen positief beeld van de kwaliteit op de scholen. Alle bezochte scholen hebben voldoende beoordelingen op de standaarden. CBS De Bron is gewaardeerd als Goed voor de standaard kwaliteitscultuur.

We zien op de scholen dat de leerresultaten goed in beeld zijn, waaronder ook de referentieniveaus voor rekenen en taal. De scholen analyseren vervolgens de resultaten. We zien op alle onderzochte scholen dat de analyse van de resultaten scherper kan zodat scholen beter kunnen nagaan wat de oorzaken zijn van achterblijvende leerresultaten. Ook wordt dan duidelijker wel aanbod en aanpak de leerlingen nodig hebben voor hun ontwikkeling.

Bij het didactisch handelen op de verificatiescholen zijn wij in het algemeen positief over de wijze waarop leraren rust en orde creëren. De leraren geven helder en duidelijk uitleg over de leerstof aan een jaargroep en vragen in de combinatiegroepen van de andere jaargroep om zelfstandig aan hun opdrachten te werken. Wel zien we een deel van de leraren zoeken naar een effectieve manier van klassenmanagement in met name combinatiegroepen. Dit vraagt om aandacht, met name gericht op het bevorderen van de effectieve leertijd.

De leerlingen werken in de meeste groepen geconcentreerd aan hun opdrachten. We zien dat leraren te lange instructie geven aan een deel van de leerlingen. De meeste leraren kunnen het effect van de les versterken door consequent aan het begin van de les het doel te benoemen om aan het eind van de les hierop terug te komen. Ook zien wij op de scholen dat vooral leerlingen worden ondersteund die moeite hebben met de leerstof en daarbij extra instructie en begeleiding nodig hebben.

We hebben gezien dat de leraren gedifferentieerd les geven. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, worden geholpen. Ook de leerlingen voor wie de basisleerstof voldoende uitdaging biedt, worden gestimuleerd en ondersteund. Het stimuleren van leerlingen voor wie de basisleerstof niet voldoende uitdaging biedt, vraagt nadrukkelijk om aandacht op de basisscholen. Wij hebben gezien dat een deel van de leerlingen zich onvoldoende uitgedaagd voelt door de aangeboden leerstof en uitgebreide instructie door de leraar. Dit kwam ook aan de orde tijdens de gesprekken die we met de leerlingen hebben gevoerd.

De kwaliteitscultuur is op de scholen die we bezocht hebben op orde. Schoolteams denken vanuit hun eigen situatie na over wat er nodig is in het onderwijs en werken aan verbetering. De leraren werken aan hun bekwaamheid en zijn tevreden over de mogelijkheden die het bestuur hen geeft om zich verder te ontwikkelen. Het leren van directies en intern begeleiders vindt binnen Viviani plaats. Leraren van verschillende scholen kunnen met en van elkaar leren. Wij hebben gezien dat er op scholen expertise aanwezig is die van meerwaarde is voor andere basisscholen binnen de stichting Viviani. Uitwisseling van deze kennis tussen scholen komt de kwaliteit van het onderwijs binnen Viviani ten goede.

De scholen hebben jaarplannen waarin doelen en verbeteronderwerpen zijn beschreven. Als de doelen meetbaarder worden geformuleerd, kan het bestuur met de scholen beter nagaan in welke mate de doelen gerealiseerd zijn.

3.1. CBS De Bron

CBS De Bron is een basisschool, gevestigd in een modern gebouw in Nieuw-Amsterdam. De school maakt onderdeel uit van het kindcentrum waarin ook kinderopvang en buitenschoolse opvang is gevestigd. De school werkt nauw samen met diverse partners om onderwijs, zorg en welzijn in Nieuw-Amsterdam integraal vorm te geven. Op de school wordt voor een deel van de onderwijstijd groep doorbrekend onderwijs verzorgd.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

Scherpere analyse kan zicht op ontwikkeling versterken

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als Voldoende. In de schoolorganisatie is een goede werkwijze afgesproken om de gegevens die gaan over de ontwikkelingen van de leerlingen, systematisch te verzamelen en vast te leggen. De leraren werken met een evenwichtig instrumentarium waar eenduidige afspraken voor zijn. Ook voor de groepen 1 en 2 heeft de school goed geborgd hoe zij wil werken om optimaal zicht te verkrijgen op de brede ontwikkeling van de kleuter, en waarom. Het gaat hierbij om gegevens van de resultaten en de ontwikkelingen in het leren, de leerhouding en het gedrag van de leerlingen. Daarvoor gebruikt het team zowel de methode gebonden als de methodeonafhankelijke toetsen. Het team organiseert gesprekken tussen de intern begeleider en de leraren om de voortgang van de groei en de leervorderingen van de leerlingen te

evalueren en te bespreken.

De scherpte van de analyse van de resultaten kan beter zodat duidelijker wordt wat de oorzaak is van de behaalde resultaten. Daardoor wordt duidelijk welke keuzes leraren maken voor het aanbod en het didactisch handelen.

Het didactisch handelen is op orde

We beoordelen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. Tijdens de lessen die we bijwoonden, zagen we hoe de leraren werken aan een positieve gerichtheid op het leren van hun leerlingen. Er was rust in de klassen en de lessen verliepen ordelijk en in een prettig werkklimaat. De meeste leerlingen zijn actief betrokken bij de les. De leraren legden de leerstof duidelijk uit, waarbij zij rekening hielden met de verschillen tussen de leerlingen. In diverse lessen zagen we dat de wijze waarop de leraren hun leerlingen betrokken bij de leerinhouden, gericht was op onderlinge interactie. Daarbij zijn de leerlingen niet alleen met de leraar maar ook, interactief en coöperatief, met elkaar in gesprek of aan het werk.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De goede kwaliteitscultuur is zichtbaar in de school

We waarderen de kwaliteitscultuur als Goed. We hebben een school gezien met ambities om zich continu te verbeteren. Er is sprake van onderwijskundig leiderschap vanuit een gedreven directie en professionele intern begeleider, maar ook van een team dat in gemeenschappelijkheid werkt aan zaken dat het zelf belangrijk vindt. Met de organisatie van initiatiefnemers en specialisten komt ook de diversiteit aan talenten binnen het team goed tot zijn recht. Er is in voldoende mate sprake van onderlinge afstemming, onder meer in een breed bouwoverleg. Naast de initiatieven vanuit het team en de schoolleiding zien we dat leraren zich individueel ontplooiën. Ze onderhouden hun bekwaamheidsdossiers en werken aan professionalisering. De mogelijkheden daartoe ervaren ze zeer positief. Een punt van aandacht is het aandacht hebben voor het borgen van de diverse onderwijskundige ontwikkelingen die momenteel plaats vinden.

De school voert actief de dialoog met ketenpartners

We beoordelen de standaard verantwoording en dialoog als Voldoende. We stellen vast dat de school zich door middel van de schoolgids en het schooljaarverslag verantwoordt aan het bestuur en andere belanghebbenden zoals ouders. De schoolgids bevat enige informatie over doelen en resultaten van het onderwijs.

De school informeert de ouders op een actieve wijze en voert de dialoog met ouders, onder meer via de medezeggenschapsraad en neemt medezeggenschap serieus. Informatiedeling vindt eveneens plaats door leerlingen die de verantwoordelijkheid hebben de schoolkrant te verzorgen. Er is regelmatig afstemming met verschillende ketenpartners waar de school mee samenwerkt. Een mooi voorbeeld hiervan is de recente samenwerking tussen beide basisscholen in de plaats, de jeugdzorg, welzijnsorganisatie, het lectoraat van een hogeschool en de gemeentelijke organisatie om te komen tot een ketensamenwerking voor integrale zorg aan het kind en het gezin.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.2. CBS 't Twiespan

CBS 't Twiespan is een basisschool voor Daltononderwijs in de wijk Angelslo in Emmen. De school zet actief in op het pedagogisch klimaat waarbij gezien, gehoord en gewaardeerd wordt. De school staat in een wijk met een uitdagende leerlingpopulatie en werkt nauw samen met diverse organisaties in de wijk. In de school is voorschool gevestigd.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

Systeem voor zorg en begeleiding staat, maar verdere diepgang is gewenst

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als Voldoende. De school verzamelt vanaf binnenkomst met behulp van een leerling- en onderwijsvolgsysteem systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Voor de kennisgebieden taal en rekenen/wiskunde gebeurt dit met betrouwbare en valide toetsen. Leraren vergelijken deze informatie met de verwachte ontwikkeling. Deze vergelijking maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen.

Hoewel in grote lijnen duidelijk is welk leerstofaanbod nodig is voor de leerlingen, is een scherpere analyse gewenst van de oorzaken van de leerresultaten om het aanbod beter af te kunnen stemmen op de individuele leerling.

Ook kan duidelijker aangegeven worden welke begeleiding passend is bij de didactische onderwijsbehoeften van de leerling.

Didactisch handelen is in de basis op orde

We beoordelen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. We bezochten diverse groepen van de school, samen met observanten van de school. In de lessen is te zien hoe de leraren werken aan een positieve gerichtheid op het leren van hun leerlingen. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. Met in het algemeen geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert de leraar het onderwijsaanbod zo dat de leerling het zich eigen kan maken. Er is rust in de klassen en de lessen verlopen over het algemeen ordelijk en in een prettig werkklimaat. De leraren hebben oog voor de leerlingen. Leerlingen geven aan dit als prettig te ervaren. Wat beter kan is differentiatie in de instructie en leerdoelen op basis van de verschillende niveaus binnen een groep. Met name het onderwijsproces voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, vraagt om aandacht.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De kwaliteitscultuur is gericht op het stimuleren en de kwaliteit van het onderwijs

We beoordelen de standaard Kwaliteitscultuur als Voldoende. Op schoolniveau zien we dat er een kwaliteitsbewustzijn is in het team. Het team werkt aan de verbetering van het onderwijs. De ontwikkeling van het onderwijs wordt geëvalueerd, bijgesteld en verbeterd. Vanuit het schoolplan en het jaarplan werkt het team aan ontwikkelingen vanuit de vijf centrale ontwikkelingslijnen. Er bestaat binnen het team eigenaarschap voor doelen die zijn gesteld. Wat beter kan is het vanuit onderwijskundig leiderschap sturing geven aan het cyclisch monitoren van de diversiteit aan ontwikkelingen binnen de verschillende ontwikkelingslijnen.

Verantwoording en dialoog is zichtbaar in de praktijk

We beoordelen de standaard Verantwoording en dialoog als Voldoende. De directie heeft haar kwaliteitsgesprekken met het bestuur en haar overlegsituaties met de medezeggenschapsraad. De leraren hebben regulier overleg met de intern begeleider over de leerresultaten en overleggen structureel in teamverband over de onderwijskundige ontwikkelingen op de school. In het jaarverslag verantwoordt de directie zich over de behaalde resultaten. Tijdens het schoolbezoek is zichtbaar dat de communicatie tussen het team en ouders veelvuldig en op een betrokken wijze aanwezig is.

Wat opvalt is dat de school op een actieve wijze contacten onderhoudt met diverse partners binnen en buiten de wijk wat in positieve zin bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs op de school.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.3. CBS De Bentetop

CBS De Bentetop is een dorpsschool in Nieuw Weerdinge, gevestigd in een markant schoolgebouw. Er is een relatief nieuw directieteam. Deze directie zet zich samen met het vaste lerarenteam in voor het realiseren van maatwerk in leren. De school heeft een belangrijke sociale functie in het dorp waar op een bewuste wijze inhoud aan wordt gegeven.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Systematisch volgen van leerlingen met aandacht voor de analyse

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als Voldoende. In de onderbouw houden de leraren een systeem bij dat het onderwijs volgt en ondersteunt. Vanaf groep drie nemen leraren genormeerde toetsen af. Hierover vinden gesprekken plaats en op basis hiervan zijn groepsplannen voor de komende periode opgesteld. De analyse van de resultaten leidt tot leerplannen waarbij op drie niveaus per leerjaar onderwijs wordt geboden binnen combinatiegroepen.

Wat sterker kan is de scherpte van de analyse van de oorzaken van de resultaten waardoor de leerbehoeften van de leerling duidelijker in beeld wordt gebracht. Op deze wijze kunnen het aanbod en de instructie beter worden afgestemd op de leerbehoeften van de individuele leerling.

De basis van het didactisch handelen is op orde

We beoordelen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. Samen met de observanten van de school zijn lessen bezocht. Leraren geven een heldere en duidelijk uitleg over de leerstof aan een jaargroep en vragen in de combinatiegroepen van de andere jaargroep om zelfstandig aan hun opdrachten te werken. Soms worden digitale leermiddelen gebruikt. De leerlingen werken in alle groepen geconcentreerd aan hun opdrachten.

De instructies die wij hebben waargenomen waren veelal gericht op de gehele groep. Meer differentiatie hierin is gewenst, waarbij de afweging van belang is in hoeverre alle leerlingen dezelfde instructie nodig hebben om tot verwerking van de leerstof te kunnen komen. Een voorspelbare 'looproute' komt de voorspelbaarheid van de leerkracht ten goede.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De kwaliteitscultuur is zichtbaar in ontwikkeling

We beoordelen de standaard Kwaliteitscultuur als Voldoende. Op CBS De Bentetop zien we dat er kwaliteitsbewustzijn is bij de directie die zich doorvertaalt naar het team. Het team werkt samen aan de verbetering van het onderwijs onder een sterk onderwijskundig leiderschap van de directeur. De cyclus van kwaliteitszorg functioneert op alle niveaus binnen de school. Vanuit het schoolplan en het jaarplan werkt het team aan ontwikkelingen vanuit de vijf centrale ontwikkelingslijnen. Een punt van aandacht is het nog prille vertrouwen van het team in zijn eigen professionaliteit.

Verantwoording en dialoog zijn op orde

We beoordelen de standaard Verantwoording en dialoog als Voldoende. De directie heeft haar kwaliteitsgesprekken met het bestuur en haar overlegsituaties met de medezeggenschapsraad. De leraren hebben regulier overleg met de intern begeleider over de leerresultaten en overleggen in teamverband over de onderwijskundige ontwikkelingen op de school. In het jaarverslag verantwoordt de directie zich over de behaalde resultaten. Ouders waarderen de open communicatie door de school.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.4. CBS Braakhekkeschool

CBS De Braakhekke is een kleine basisschool in Emmer Compasuum. De school heeft vanaf het schooljaar 2017-2018 een geheel nieuw team. De leerlingen zijn gegroepeerd in drie combinatiegroepen. Het pedagogisch klimaat op deze school wordt mede beïnvloed door schoolhond Juultje.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Aandacht voor ieder individu

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als Voldoende. De school verzamelt systematisch informatie over de leerlingen. Er is veel aandacht voor kwetsbare leerlingen. De school gebruikt een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De resultaten van de toetsen, het zichtbare gedrag van de leerlingen tijdens de observaties en de informatie van ouders of externen geven de leraren voldoende inzicht voor de begeleiding van de leerlingen. In de gesprekken met leerlingen en ouders wordt met name deze extra zorg en ondersteuning positief gewaardeerd. Een volgende stap voor de school zou kunnen zijn dat vaardigheden die leerlingen nodig hebben in relatie tot gepersonaliseerd leren verder worden ontwikkeld. Het geleerde vanuit de lessen sociaal emotionele ontwikkeling zou een aanvulling kunnen zijn op de systematische verzameling van gegevens over de leerlingen.

Het didactisch en pedagogisch handelen maakt leren mogelijk

Wij beoordelen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. Het leerkrachtgedrag kenmerkt zich door een pedagogische aanpak waarbij positiviteit en stimulans ingebed zijn in het handelen van de leraren. Zij stellen ambitieuze doelen die we tijdens de observaties in de lessen gehoord hebben. Met korte doelgerichte instructie krijgen de leerlingen instructie en begeleiding op maat. Zo stemmen de leraren direct af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Een duidelijk systeem van kwaliteitszorg

We beoordelen de standaard Kwaliteitszorg als Voldoende.

De school heeft een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg waarmee de kwaliteit van het onderwijs in beeld wordt gebracht.

De basis hiervan is de beschrijving van de kenmerken van de leerling- en ouderpopulatie. Naast de resultaten zijn ook de veiligheidsbeleving van de leerlingen en de kwaliteit van het didactisch handelen van de leraren in beeld.

De uitkomsten van rapportages en analyses leiden tot input voor het jaarplan. Het team werkt doelgericht en planmatig aan de realisatie van de doelen. De directie verantwoordt zich over de gerealiseerde kwaliteit aan het bestuur. Het ontwikkelpunt van de school is gelegen in het invoeren van groepsbezoeken om van en met elkaar te leren.

Gezamenlijk de schouders eronder

We beoordelen de standaard Kwaliteitscultuur als Voldoende.

Leraren, ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben, ervaren de cultuur op school als open en veilig. Leraren spreken elkaar aan op de gemaakte afspraken. Het onderwijskundig leiderschap van de directie zorgt ervoor dat de leraren doorlopend verbeterstappen zetten. Het doel van de school 'de basis op orde' te hebben en te houden wordt mede vorm gegeven door het volgen van scholing. De koers die een aantal jaren is ingezet door het bestuur laat een duidelijke ontwikkellijn zien.

Overige wettelijke vereisten

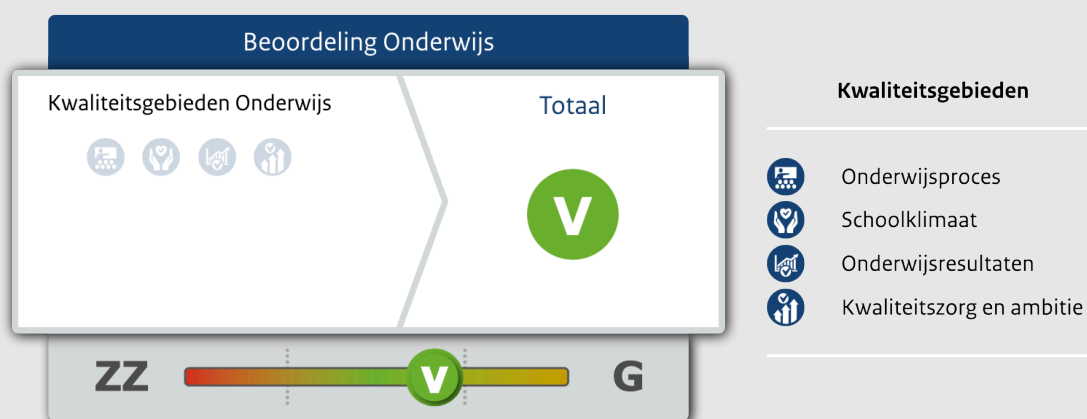
Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

4. Resultaten onderzoek naar risico's: c.b.s. De Kap

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij CBS De Kap.

De inspectie heeft op 16 september 2019 op CBS De Kap een onderzoek uitgevoerd. Uit de jaarlijkse prestatieanalyse kwamen mogelijke risico's naar voren. Alle onderzochte standaarden zijn beoordeeld als Voldoende.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek

Conclusie

Conclusie

CBS De Kap is een voldoende school, omdat de risico's die uit de prestatie-monitor van de onderwijsinspectie naar voren kwamen, door ons niet zijn aangetroffen in de praktijk. De school weet nauwkeurig wat de leeropbrengsten zijn.

De cognitieve resultaten op de eindtoets basisonderwijs lagen de laatste twee jaar niet op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. De oorzaken van deze lage resultaten lagen voor een belangrijk deel buiten de invloedssfeer van de schooldirectie. De resultaten van de huidige groepen geven vertrouwen in de te verwachten eindopbrengsten voor de komende jaren maar waakzaamheid is geboden om de stijgende (tussen)opbrengsten in de toekomst te blijven realiseren.

Het onderwijsleerproces is eveneens voldoende maar we hebben risico's aangetroffen in het didactisch handelen van de leraren omdat tijdens de lesbezoeken een doorgaande lijn in het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren in onvoldoende mate is aangetroffen. Hiervoor geven wij een herstelopdracht.

Vervolg

Het bestuur neemt maatregelen zodat een doorgaande lijn in het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren op CBS De Kap aanwezig is. Zij rapporteert uiterlijk in het tweede kwartaal van over de effecten van de door het bestuur ingezette maatregelen. Dit doet het bestuur aan de hand van een auditrapport. Wij beoordelen de rapportage en besluiten of nader onderzoek noodzakelijk is.

Context

CBS De Kap is een relatief kleine school met combinatiegroepen in Klazienaveen. Het is een school die een ruim toelatingsbeleid heeft en vanuit passend onderwijs relatief weinig leerlingen doorverwijst. Vanaf groep drie zijn er uitsluitend combinatiegroepen en de verschillen tussen de leerlingen zijn groot. De school is gevestigd in een gedateerd schoolgebouw.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

Een voldoende aanbod, maar stem onderdelen in relatie tot de populatie beter af.

Op CBS De Kap wordt gewerkt met een beredeneerd aanbod. Het aanbod van de school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs. In de kleuterbouw werkt de school met een leerlingvolgsysteem waarin het aanbod en de leervorderingen van de kleuters nauwgezet op elkaar worden afgestemd. De school werkt vanaf groep drie voor de basisvaardigheden van taal, lezen en rekenen met lesmethoden en leerlijnen die voldoen aan de kerndoelen en aansluiten op de mogelijkheden van de leerlingen. We zien over de hele linie dat de school bezig is met het verder afstemmen van het aanbod op de leerlingenpopulatie. De school is bezig met het zoeken naar een verfijning van het aanbod voor rekenen, lezen en taal om de leerlingen passend te kunnen bedienen. In de bovenbouw ervaart de school de voordelen van digitale verwerking van de leerstof.

Op de school is een integraal aanbod voor sociaal-emotionele ontwikkeling aanwezig, dat gericht is op het versterken van het pedagogisch klimaat en de groei van leerlingen in sociale vaardigheden.

Wat beter kan is het benutten van de fysieke ruimten in de school om een meer uitdagende leeromgeving te creëren. Met inachtneming van de kenmerken van het schoolgebouw, is het gewenst om voor leerlingen een meer uitdagende leeromgeving te verzorgen waarin de speerpunten van de school waaronder het leesonderwijs meer tot hun recht komen. Daarnaast kan de school zich verder ontwikkelen door bij het aanbod meer rekening te houden met de verschillen in leerstrategieën tussen leerlingen.

Voldoende zicht op ontwikkeling maar de analyse en daarop afgestemd aanbod en begeleiding kan scherper.

We constateren dat CBS De Kap voldoende zicht heeft op ontwikkeling van de leerlingen. De school volgt de leerlingen op een systematische wijze met observaties en met periodieke toetsen. De resultaten worden geanalyseerd en vormen de basis voor het onderwijsaanbod. We zien dat de leraren met de intern begeleider afspraken maken over het vastleggen van gegevens die de ontwikkelingen van hun leerlingen betreffen.

De vaardigheidsgroei die leraren verwachten kan duidelijker worden geformuleerd. Dit houdt mede verband met de kwaliteit van de analyse van de oorzaken van de resultaten die per groep wisselend is en scherper kan. Op deze wijze kunnen het aanbod en didactisch handelen meer beredeneerd worden afgestemd op de leerbehoeften van de individuele leerlingen. Daarnaast is het meenemen van gegevens over de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de plannings gewenst.

Didactisch handelen is in de basis op orde maar moet op onderdelen beter

De kwaliteit van het didactisch handelen hebben we op basis van de bezochte lessen als Voldoende beoordeeld. De school hanteert een model voor het lesgeven dat op hoofdlijnen zichtbaar is in de lessen maar om verdere aanscherping vraagt. De aangeboden leerstof is logisch opgebouwd binnen een reeks van lessen alsook binnen één les. De leraren besteden aandacht aan het lesdoel, sluiten aan op wat leerlingen al weten en bieden doorgaans een heldere uitleg met bijpassende opdrachten. In de meeste lessen heerst een voldoende rustige, taakgerichte en prettige werksfeer. De leraren zetten middelen in om de leerlingen actief te betrekken bij de les.

We zien wel verschillen in kwaliteit van lessen. Die verschillen zijn vooral zichtbaar in de mate waarin de uitleg van de leraren en ondersteuning aan leerlingen wordt vormgegeven.

Wat om aandacht vraagt is de differentiatie in de instructie op basis van de verschillende niveaus binnen een groep. Wanneer afgestemd wordt in hoeverre de instructie voor alle leerlingen nodig is en of de leerstof voldoende uitdagend is, kan het lesdoel worden aangescherpt en de effectiviteit van de instructie verder worden verhoogd.

Samenvattend moet de uitleg van de leraren en ondersteuning aan leerlingen beter worden vormgegeven. De leraren behoren meer in te spelen op leerlingen die uitdaging nodig hebben zodat ook deze leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen (ten dele niet voldaan aan art. 8, eerste lid WPO). Voor dit onderdeel wordt een herstelopdracht gegeven.

4.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	

Er is aandacht voor een veilig schoolklimaat

De school draagt op een goede manier zorg voor de sociale veiligheid van de leerlingen in en om de school. Het veiligheidsbeleid voldoet aan de wettelijke verplichtingen. De school heeft een monitor waarmee ze jaarlijks de sociale veiligheid in kaart brengt. Sterk in het veiligheidsbeleid is het integrale programma waarmee de school haar kernwaarden in de praktijk overdraagt en laat zien. De school zet activiteiten in om leerlingen sociaal vaardig en weerbaar te maken. We hebben voorbeelden gezien waarin de leraren gewenst gedrag positief belonen. De leerlingen waarderen sociale veiligheid op de school positief, maar geven aan dat blijvende aandacht voor de omgangsvormen nodig is.

4.3. Onderwijsresultaten

 Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			●	

Onderwijsresultaten vragen om blijvende aandacht

We beoordelen deze standaard als voldoende. De school weet nauwkeurig wat de leerresultaten zijn en hoe die zijn ontstaan. De cognitieve resultaten op de eindtoets basisonderwijs liggen de laatste twee jaar niet op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Dit kan voor een deel worden verklaard door de kort op elkaar volgende wisseling van leraren in de betreffende groepen door oorzaken die buiten de invloed van de schooldirectie lagen. De leerresultaten van de overige leerjaren, waaronder de huidige groep acht, zijn zodanig dat de verwachting is dat de eindopbrengsten de komende jaren tenminste op het niveau zijn van wat van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

4.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Een doorgaande lijn in de kwaliteitszorg is aanwezig

Het stelsel van kwaliteitszorg van de school is Voldoende. Een cyclisch proces van doelen stellen, deze uitvoeren, vervolgens evalueren en waar nodig bijstellen is aanwezig. De school volgt de systematiek die binnen de Stichting Viviani is ontwikkeld. Er is een duidelijk proces aanwezig van verantwoording afleggen door de schooldirectie aan het bestuur en het afspreken van doelen met een daarbij behorend tijdspad. We zien dat de school met een flink aantal thema's aan de slag is. Het is van belang om focus aan te brengen in de thema's om zo nog scherper voor ogen te krijgen wat het resultaat is van de inspanningen. Intensivering van de aandacht voor het primaire proces van effectief onderwijs verzorgen, gericht op het verder verhogen van de leerprestaties is daarbij gewenst.

Kwaliteitscultuur is zichtbaar aanwezig

We beoordelen de kwaliteitscultuur als Voldoende. We hebben een school gezien met ambities om zich continu te verbeteren. Er is sprake van onderwijskundig leiderschap vanuit een gedreven directie, maar ook een team dat in gemeenschappelijkheid werkt aan zaken die ze zelf belangrijk vindt. Met de organisatie van specialisten voor verbeterthema's komt ook de diversiteit aan talenten binnen het team goed tot zijn recht. Er is in voldoende mate sprake van onderlinge afstemming, onder meer in diverse vormen van teamoverleg waaronder naschoolse intervisie bijeenkomsten aan de hand van door de leraren opgestelde 'journaals'. Naast de initiatieven vanuit het team en de directie zien we dat leraren zich individueel ontplooiën. Leraren onderhouden hun bekwaamheidsdossiers en werken aan professionalisering. De mogelijkheden daartoe ervaren zij als positief.

Verantwoording en dialoog is op orde

Deze standaard beoordelen we ook als Voldoende. De school verantwoordt zich aan het bestuur via het jaarplan en jaarverslag. Ook de informatievoorziening vanuit de directie aan de medezeggenschapsraad verloopt goed door de vele informatie die wordt verstrekt. De communicatie met, en verantwoording naar de ouders is ook op orde. In de schoolgids verantwoordt de school zich over schoolontwikkelingen. Zo is in de schoolgids benoemd aan welke doelen het afgelopen jaar is gewerkt en aan welke doelen het huidige cursusjaar wordt gewerkt. De behaalde resultaten kunnen duidelijker worden beschreven.

4.5. Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

5 . Reactie van het bestuur

Terugkijkend op het bestuursonderzoek door de inspectie kunnen we vaststellen dat het een transparant en evenwichtig onderzoek is geweest met een rapport waarin we ons als stichting Viviani goed herkennen.

De borging van de kwaliteit blijven wij nauwgezet volgen.
De aandachtspunten van de scholen, benoemd in het rapport, zijn bij ons in beeld en zullen planmatig tot resultaat leiden.

We hebben een leesverbetertraject ingezet met medewerking van externe auditing. Vanaf 2020 zal er door gerichte scholing aandacht gegeven worden aan hogere opbrengsten van het leesonderwijs. Daar waar nodig, zal er door coaching ingezet worden op versterking van het didactisch handelen van de leerkrachten.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

